

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/67/2019
Identifikačné číslo spisu:	6117010896
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6117010896.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Martiny Zelenákovéj a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému PhDr. H. T. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 14. januára 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného PhDr. H. T. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. septembra 2018, sp. zn. 4To/60/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného PhDr. H. T. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 13. marca 2018, sp. zn. 1T/83/2017, uznal obvineného PhDr. H. T. vinným z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1. októbra 2016 v čase od 17:11 hod. do 18:18 hod. prišiel do rodinného domu č. XX v obci J. okres O., ktorý si odomkol vlastnými kľúčmi, pričom nezisteným spôsobom porozbíjal interiér a zariadenie v izbách, v dvoch WC, v dvoch kúpeľniach, v špajzy, na chodbe, schodisku, v kuchyni, čím takto spolumahajiteľke U. J., trvale bytom V. XXXX/XX, O. S. spôsobil škodu v celkovej výške 2 141 eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Trestného zákona, § 56 ods. 2 Trestného zákona, peňažný trest 600,- eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil povinnosť nahradiť poškodenú Ing. U. J. škodu vo výške 2.141,- eur a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodenú so zvyškom svojho nároku na náhradu škody na civilný proces.

Obvinený, prokurátor a poškodená napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami, ktorý Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. septembra 2018, sp. zn. 4To/60/2018, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), písm. f), ods. 3 Trestného poriadku

zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že uznal obvineného PhDr. H. T. vinným z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1. októbra 2016 v čase od 17:11 hod. do 18:18 hod. prišiel do rodinného domu č. XX v obci J. okres O. O., ktorý si odomkol vlastnými kľúčmi, pričom nezisteným spôsobom porozbíjal interiéru a zariadenie v izbách, v dvoch WC, v dvoch kúpeľniach, v špajzy, na chodbe, schodisku, v kuchyni, čím takto spolujateľke U. J., trvale bytom V. XXXX/XX, O. S. spôsobil škodu v celkovej výške 2.411,41 Eur.

Za to mu krajský súd uložil podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona krajský súd určil skúšobnú dobu vo výmere 1 rok a podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil povinnosť nahradiť poškodenú Ing. U. J. škodu vo výške 2.411,41 eur a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodenú so zvyškom svojho nároku na náhradu škody na civilný proces. Súčasne krajský súd zamietol odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti rozsudku krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 24. novembra 2018 a jeho obhajcovi 15. októbra 2018, podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Gerega dovolanie - a to výlučne z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že si je plne vedomý, že v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sa neskúma správnosť zistenia skutku a tento stav sa ani nemôže skúmať a meniť. Obvinený zdôraznil, že nesprávnosť správneho posúdenia vidí v tom, že ustaľovanie viny bez ohľadu na rozsah vykonaného dokazovania, a teda aj právne posúdenie jeho konania je toto právne posúdenie vyhodnotené domnienkou o súhrne vykonaných nepriamych dôkazov tak, aby tieto postačovali na vyvodenie bezpečného záveru, že skutku sa dopustil práve on. K tejto argumentácii odkázal na jednoduchý dôvod spočívajúci v tom, že inkriminovaný skutok sa mal stať 1. októbra 2016, pričom poškodená vstúpila v J. do rodičovského domu, ktorého je spoluvlastníkom, dňa 6. októbra 2016. Obvinený tvrdil, že pre právne posúdenie jeho konania nie sú dané nepriame dôkazy, pretože o nepriame dôkazy môže súd opierať výrok o vine len za predpokladu, že tieto vytvárajú vo svojom súhrne logickú, ničím narušenú a uzatvorenú sústavu nepriamych dôkazov. Podľa obvineného nepostačujú len domnienky bez opory v priamom dôkaze, alebo inom nepochybne uzavretom kruhu nepriamych. Ďalej zdôraznil, že nie je povinný dokazovať svoju nevinu, ale vina mu musí byť dokázaná, a to spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti. Obvinený má za to, že aj keď nemožno napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom a proces dokazovania je ovládaný zásadou voľného hodnotenia dôkazov, bola opomenutá zásada in dubio pro reo a v tejto nadväznosti došlo aj k porušeniu základnej zásady vyjadrenej v § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

V ďalšej časti nenamietal spôsob vykonania dôkazov a ich hodnotenie, ale právne posúdenie nepriamych dôkazov. V celom dokazovaní podľa obvineného niet okolností, ktorá by vylučovala možnosť akéhokoľvek iného záveru. Ustálenie právneho posúdenia podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona jeho konania ako konania úmyselného z pohľadu existencie vyhodnotenia nepriamych dôkazov, bolo podľa neho u súdov nižších stupňov predčasné. Ďalej dodal, že v čase spáchania skutku nebol zisťovaný spoluvlastnícky podiel k hnutelným veciam, a teda k objektu chránenému príslušným ustanovením Trestného zákona, pretože podľa obvineného tento stav nemožno odvodiť automaticky od spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti. Obvinený uviedol, že neúplnosť dokazovania vykonaná v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku mala nepochybne dopad na zistenie, čo je cudzou vecou, takže potom následne aj vyhodnotenie dôkaznej situácie úvahou o nepriamych dôkazoch je v rozpore s právom na spravodlivý proces.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v

ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 245 ods. 1 Trestného zákona zrušil napadnuté rozhodnutia a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Príslušný okresný prokurátor v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie, a to či už v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní, má za to, že vykonané dôkazy jednoznačne preukazujú vinu obvineného. Na rozdiel od dovolateľa je toho názoru, že odvolací súd sa dôsledne vysporiadal so zisteným skutkovým stavom. Vzhľadom k tomu má prokurátor za to, že do úvahy neprichádza dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie z dôvodu, že nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolacích (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným PhDr. H. T. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Prítom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v rámci ktorého obvinený PhDr. H. T. v podstate nenamieta spôsob vykonania dôkazov a ich hodnotenie, ale právne posúdenie nepriamych dôkazov; je potrebné ešte vo všeobecnosti uviesť, že najvyšší súd hodnotí skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je

možné akokoľvek doplniť a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

Treba pritom zdôrazniť, že súhrn nepriamych dôkazov na preukázanie viny obvineného musí vytvárať vo svojom súhrne logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu nepriamych dôkazov (nestačí preto jeden nepriamy dôkaz) vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré vo svojom celku zhodne a spoľahlivo dokazujú skutočnosť alebo skutočnosti, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich je možné urobiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť akéhokoľvek iného záveru. Povedané inými slovami, nepriame dôkazy musia vytvárať ucelenú informačnú štruktúru s dostatočnou presvedčivosťou.

Pre dovolací súd sú v konečnom dôsledku rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený PhDr. H. T. spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku odvolacieho súdu; inak povedané, že použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu a majú tomu zodpovedajúci odraz v právnej vete a tomu zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona.

V danej veci zo skutkových zistení vyplýva, že jedinými osobami, ktoré disponovali kľúčmi od predmetnej nehnuteľnosti boli práve obvinený PhDr. H. T. a poškodená Ing. U. J.. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané žiadne násilné vniknutie do nehnuteľnosti a zároveň prvostupňový súd hodnotiac vykonané dôkazy v súlade s princípmi logického úsudku správne konštatoval, že poškodená ako spoluvlastníčka nehnuteľnosti, ktorá do nej investovala finančné prostriedky, nemala žiadny motív predmetné veci zničiť alebo ich inak úmyselne poškodiť. Aj samotný obvinený v dovolaní uviedol, že v celom dokazovaní niet okolnosti, ktorá by vylučovala možnosť akéhokoľvek iného záveru. K námietke obvineného spochybňujúcej spoluvlastnícky podiel k poškodeným veciam dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že cudzou vecou sa rozumie taká vec, ktorá nepatrí páchatelovi vôbec alebo nepatrí mu výlučne, ktorú navyše páchatel nemá vo svojej dispozícii. Páchatel sa teda môže dopustiť protiprávneho konania na spoluvlastníckom podiele, nie však na veci, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve manželov. Vychádzajúc z uvedeného nejde o veci výlučne patriace obvinenému, nakoľko sú v spoluvlastníctve tak obvineného, ako aj poškodenej.

Nakoľko teda najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu označeného obvineným v podanom dovolaní najvyšší súd dovolanie obvineného PhDr. H. T. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.